

Ovanliga utsläpp – hur hanteras andra utsläpp än olja?

Nationell konferens för oljeskadeskydd 26-27 november 2020

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Anna Dimming

@infovasterhavet

Väst kuststiftelsen
NATURVÅRD ✨ FRILUFTSLIV

Florina Lachmann

Platspellets - februari 2020

Utslipp

Ansvarig

Drabbat område

NO bedömning

SE bedömning

Ämne

Sanering

- 13 ton
- Sea Cargo; M/V Trans Carriers
- Norge & Sverige
- Akut förorening, räddningstjänst
- Marint skräp
- Polypropen
- NO Kystverket/Oslofjordens friluftsråd
- SE Kommunal strandstädning

Paraffin - oktober 2020

- ?
- ?
- Norge & Sverige
- Akut förorening, räddningstjänst
- Marint skräp
- Paraffinvax
- NO Kystverket/Oslofjordens friluftsråd
- SE Kommunal strandstädning

Händelseförloppet utsläpp plastpellets

- 22 feb** • M/V Trans Carrier från Nederländerna till Norge (Tananger) 26 ton pellets
- 23 feb** • Utsläpp av pellets 13 ton
- Händelsen registrerades av Kystverket vid måldestinationen, skada på container
- 16 mar** • Påslag Norska kusten
- 30 apr** • Polisen kontak Lst om observationer på västkusten
- 2 maj** • Samarbete mellan Västkuststiftelsen/Oslofjordens friluftsråd/InfoVästerhavet
- 3 maj** • Pressmeddelande från Sea Cargo som tar på sig ansvaret

Kontinuerliga kontakter Se/No alla aktörer sedan dess

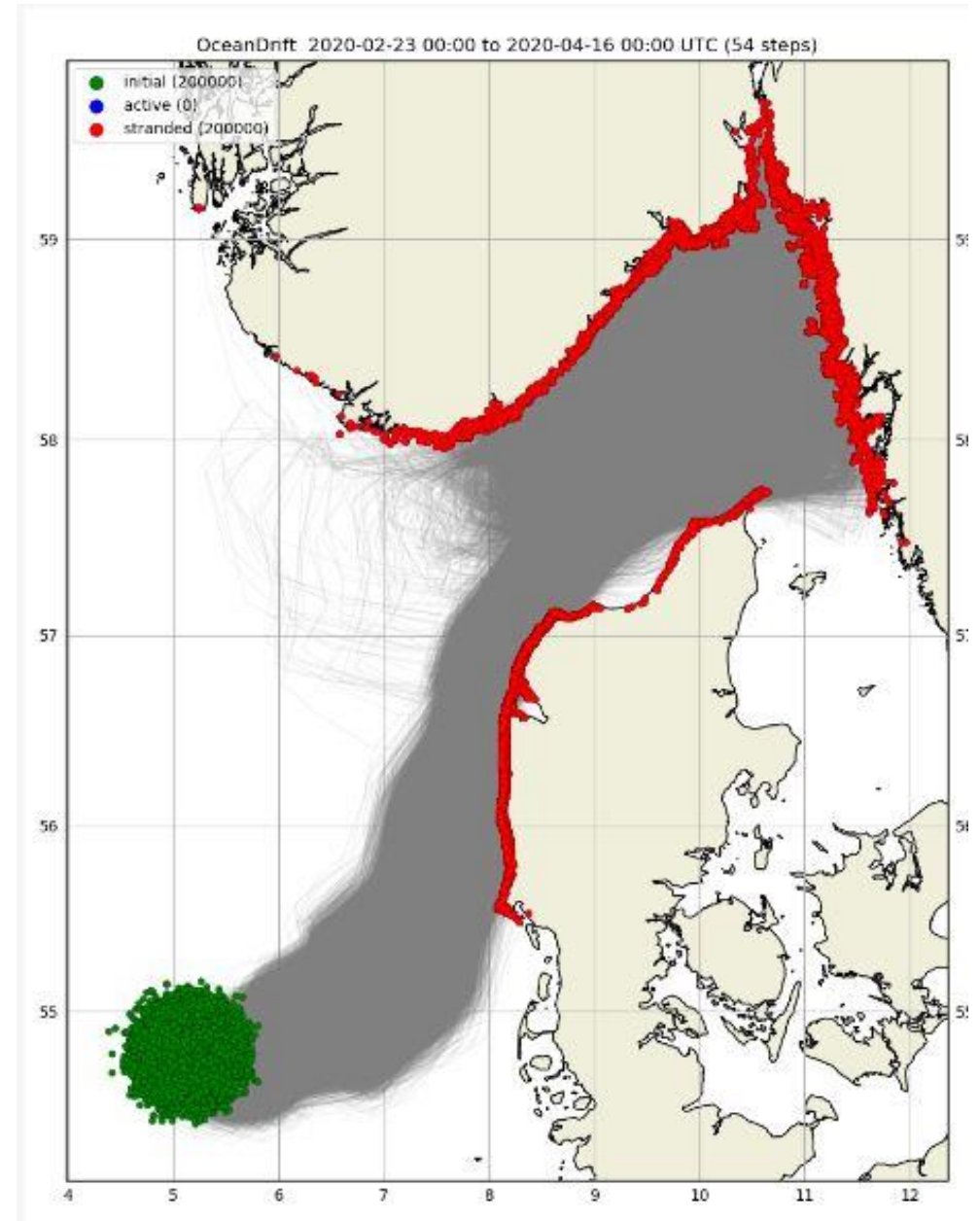
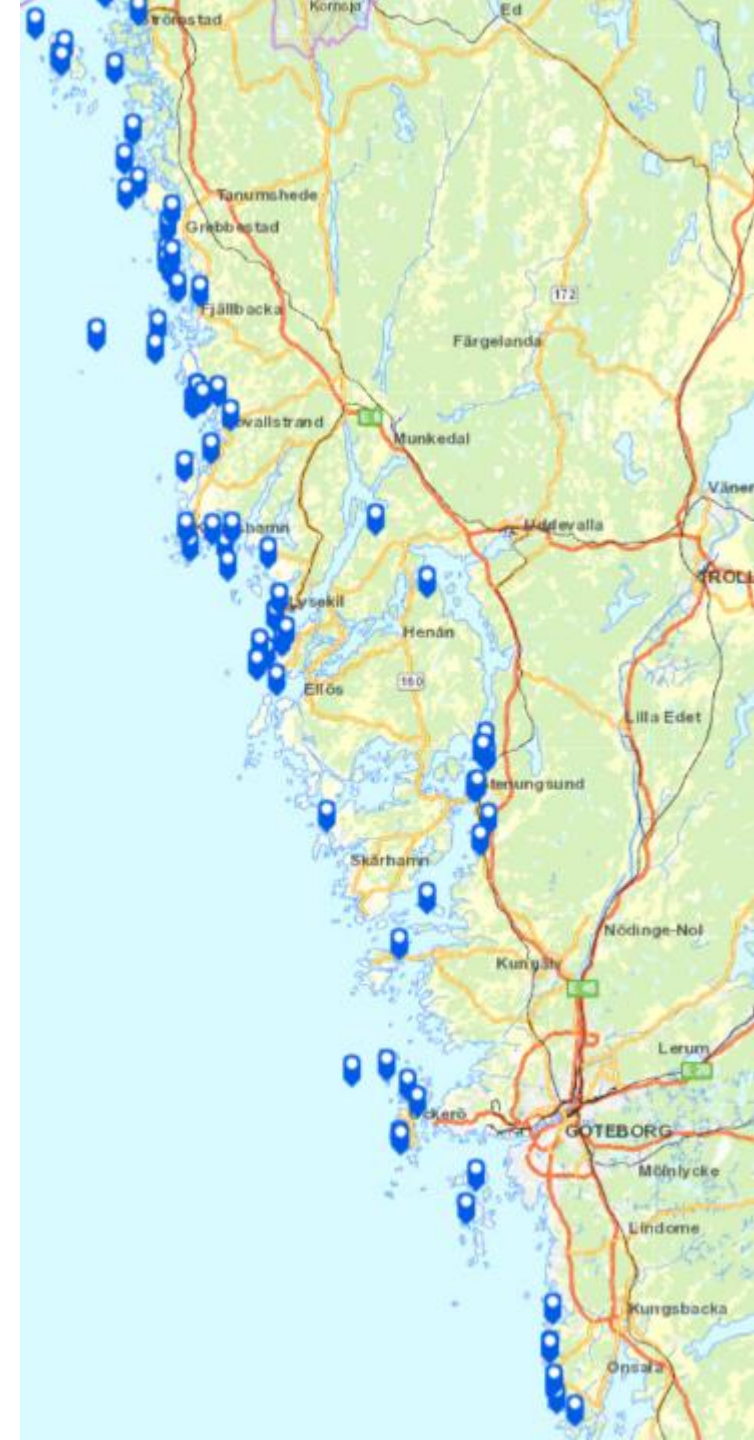

Bild från [Kystverket.no](https://www.kystverket.no)

Samarbete Sverige/Norge

- Samarbete med Oslofjordens friluftsråd
- Inrapportering av observationer på en karta
- Antal observationer från Sverige: totalt 80 markeringar i samtliga kommuner
- Antal observationer från Norge: 782 markeringar (varav 550 från allmänheten)
- Norge har inventerat ca 800 vikar/platser arbetsinsats gjord på 374 platser

Sanering i Sverige

- Sanering av plastpellets i samband med ordinarie strandstädning
- Speciella verktyg som lövblåsare mm testades speciellt i Norge
- Mängd insamlad okänt i Sverige
- 3,5 ton i Norge

Diverse metoder ifm pellets på strand:

Løv-suger

Pluss:

- Effektiv
- Enkel å ta med

Minus:

- Dyrt utstyr
- Krever drivstoff eller batteri
- Tar med mye ekstra avfall (spes platerester)

Kommentar:

- Opptatt masse kan sorteres videre i vannbad, dersom det følger med sand/grus
- Fungerer best på hardt underlag hvor pelletene ligger på overflaten

Industristøvsuger

Pluss:

- Effektiv på hardt underlag
- Dyrt utstyr
- Krever drivstoff til strømaggregat eller annen tilgjengelig strøm.
- Tar med mye ekstra avfall (spes planterester)

Kommentar:

- Opptatt masse kan sorteres videre i vannbad, dersom det følger med sand/grus
- Fungerer best på hardt underlag hvor pelletene ligger på overflaten

Som over, men går på batteri og man trenger da ikke ekstern strømforsyning.

Fiskehov/diverse siler

Pluss:

- Lett/enkel å ta med
- Får høy andel av pellets ved oppsamling.

Minus:

- Tidkrevende
- Fungerer dårlig når vått

Kommentar:

- Opptatt masse kan sorteres videre i vannbad, dersom det følger med sand/grus
- Fungerer best når pelletene er fordelt ned i løs fin tørr sand

Skjermavbild

Sålder (stor/liten, kan monteres på trillebår)

Raskere utveikling antakeligvis ved bruk av standard pallekarm på 60x80cm

Bunndel med tfinn armeringsduk

Bunndel med grovere armeringsduk (på hodet)

Bunn og topp satt sammen

Merk: Solderen fungerer dårlig med våte masser, ergo anbefales det brukt når det er tørt ute, men noe får man separert og med videre bruk av separering i vannkar, fungerer dette også.

Prototype laget av standardiserte pallekarm (60x80 cm)

Enkelt å lage mindre kasser for «en-manns» soldere med samme prinsipp, alternativt kun nedre del for fine sandstrender.

Pluss:

- Rimelig lett/enkel å ta med
- Får høy andel av pellets ved oppsamling. Tørr og fin sand med pellets gir neste rent opptak av pellets.
- Ganske effektiv
- Billig løsning som er enkel å sette sammen

Minus:

- Mindre effektiv når vått

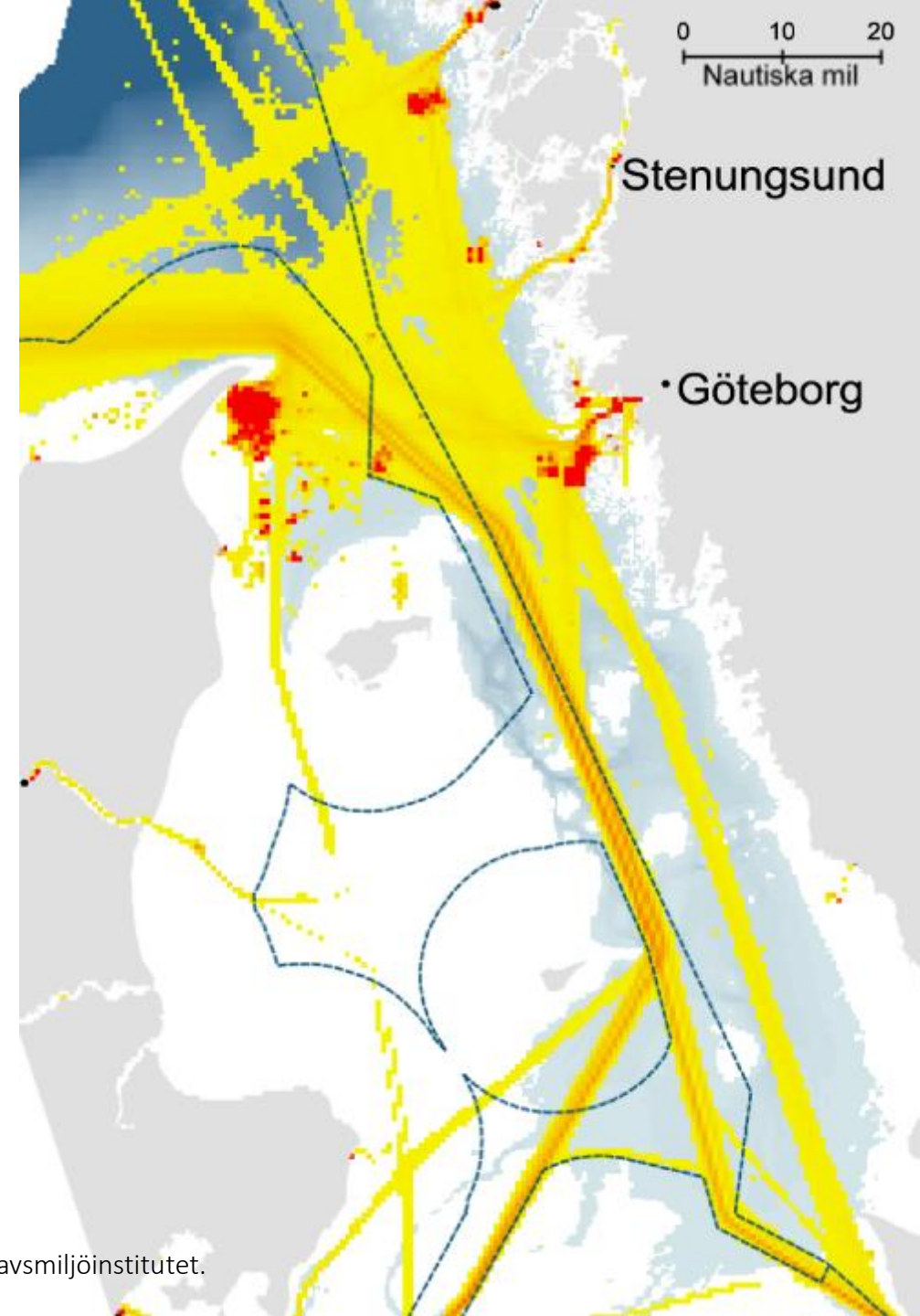
Kommentar:

- Opptatt masse kan sorteres videre i vannbad, dersom det følger med grus
- Nedre kasse fungerer best når pelletene er fordelt ned i løs fin tørr sand, men med toppkasse kan man sortere ut større stein og vegetasjon.

Utsläpp från tankrengöring

- Inte alla utsläpp är förbjudna - beror på hur ett ämne klassificerats
- X-klassen kräver att fartyg utför förtvätt i hamn
  - Oljor och fetter från fossil olja och petroleum
- Y-klassen kräver som regel ej förtvätt
  - Biologiska fetter och oljor
- Nya regler som kräver en pre-wash träder ikraft 1 jan 2021

Hur ska dessa utsläpp hanteras framöver?

- Behöver förtydliga vad som är ett utsläpp av ”andra skadliga ämnen” som gäller inom LSO?
- Hantering/sanering av andra ämnen än olja av KBV till havs?
- Vägledning för saneringsmetoder på land för ”nya” utsläpp?
- Hur ska man hantera långsiktiga effekter?

LS; Lagen om skydd mot olyckor Kap 7 §2

7 kap. Bestämmelser om ersättning

2 § När utflöde i vatten av olja eller andra skadliga ämnen föranleder insatser i kommunal räddningstjänst, har kommunen rätt till ersättning av staten för den del av räddningstjänstkostnaderna som överstiger ett av regeringen fastställt belopp, om utflödet har skett utanför Sveriges sjöterritorium eller inom den del av sjöterritoriet där räddningsinsatser skall göras enligt 4 kap. 5 § eller inom Göta älv, Trollhätte kanal eller Södertälje kanal.

Om en kommun haft kostnader för sanering med anledning av sådant utflöde som avses i första stycket, har kommunen rätt till ersättning av staten för den del av saneringskostnaderna som överstiger ett av regeringen fastställt belopp.